

Het is lekker winter!
Ga je mee buitenspelen?

je

WINTER

Hartje Winter Doeboekje

3-6
jaar

Colofon

©2021, Humankind

Dit doeboekje is een uitgave van Humankind.
Het overnemen en vermenigvuldigen van artikelen uit dit doeboekje is slechts goorloofd met bronvermelding en schriftelijke toestemming van Humankind en de samenwerkende partijen.

Content Humankind, IVN Natuureducatie,
Springlab

Ontwerp Pixelein, Stein

Illustraties IVN Natuureducatie, Jasper de Ruiter
Pixelein, Marjolein Boer

Hartje Winter

Hey psst, jij daar! Zit je nou te gapen?
Van binnen zitten word je duf, suf en saaaai.

Buiten, dáár gebeurt het. Wij hebben de beste
buitenavonturen voor jou en je vrienden op een rijtje
gezet. Waar wacht je nog op? Spring in je winterboots,
rits je jas tot boven dicht en hup, ga lekker naar buiten!

Geniet van Hartje Winter!

Aan de slag

Doe in ieder bakje een eetlepel frituur- of kokosvet en een eetlepel pindakaas. In het eerste bakje meng je hier een eetlepel havermost doorheen. Goed roeren en husselen. In het tweede bakje meng je er een eetlepel zonnepitten doorheen. In het derde bakje een eetlepel vogelzaad.

Zet de bakjes twee uur in de koelkast. Dan wordt de smikkelsmurrie wat harder.

Ga naar buiten en maak je voederbuffet klaar. Je kunt hiervoor een tafel gebruiken, een boomstronk of een voederplateau. Zet de drie bakjes met smikkelsmurrie naast elkaar en strooi er wat doppelinda's omheen. Verstop je in de struiken. En wacht op de eerste gasten.

Alle dieren aan tafel:

smikkelsmurrie!

Op koude winterdagen is het voor de dieren niet gemakkelijk om eten te vinden. *Waren er maar weer bessen, vruchten, nootjes, insecten of vers gras*, dromen de vogels en eekhoortjes. Laten we voor de dieren een buffet van smikkelsmurrie maken. Help je mee?

Wat heb je nodig?

- Vast, ongezoeten frituurvet of kokosvet
- Vogelzaad
- Pindakaas voor tuinvogels
- Havermost
- Zonnepitten
- Doppelinda's
- Drie bakvormpjes of kleine schaalpjes

Egelsnelweg met tankstation

Van oktober tot maart houden egels een winterslaap, liefst op een veilig plekje. Waar het niet te koud is, of nat. En als ze in het vroege voorjaar wakker worden, willen ze er 's nachts graag weer met frisse energie op uit. Dan leggen ze vaak kilometers af. Dat had je niet gedacht hè? Een egel heeft dus ruimte nodig. Eén tuin is voor een egel, en de rest van de egelfamilie, echt niet genoeg.

We helpen de egel door in de winter een egelsnelweg aan te leggen. Als je in de schutting of het hek een gat maakt van 13 bij 13 cm, heeft de egel al twee tuinen als leefgebied. Misschien willen de burens van de burens van de burens ook meedoen? Zo ontstaat een lange egelsnelweg!

Tijdens een lange wandeling wil de egel soms ook even rusten bij een egeltankstation. Deze maak je in het voorjaar. Leg droge bladeren bij elkaar en maak er een heerlijk bedje van. Zet er een bakje water naast en klaar is je egeltankstation!

IJskunst*

Maak met je kind een winterwandeling door de natuur en ga samen op zoek naar schatten. Je zult je verbazen. Mooie dingen zijn echt overal te vinden! Bladeren, takken, veertjes, eikels, stenen en meer. Alleen wat los ligt, mag je meenemen. Paddenstoelen mag je niet plukken. Die zijn mooi om naar te kijken.

Aan de slag

Heb je mooie natuurschatten gevonden? Verdeel ze over de vijf bakjes en vul deze met water. Hang in ieder bakje een touwtje en zorg ervoor dat dit minimaal 15 centimeter buiten het bakje hangt. Zet de bakjes een paar uur in de diepvries. Als het water helemaal bevroren is, houd dan ieder bakje even onder de kraan. Het ijsblokje komt dan los. Knoop iedere ijsblok vast aan de stok en hang deze buiten op. Als het vriest, kun je nog lang van je ijskunst genieten. Dooit het? Maak snel een foto en kijk dan hoe snel alles is gesmolten.

Wat heb je nodig?

- Een tas of doos om spullen in te verzamelen
- Vijf kleine plastic bakjes voor vijf stuks
- Mooie tak van ongeveer 40 centimeter
- Vijf touwtjes van verschillende lengtes (en eventueel verschillende kleuren), minimale lengte is 20 centimeter

**Als je veel verzamelt, kun je de schatten ook gebruiken voor De ijs-hak-expeditie.*

Aan de slag

Verzamel samen een stuk of 20 takken. Natuurlijk mag je alleen losse takken gebruiken en niets afbreken. Knip ze op maat met de takkenschaar en begin met het bouwen van jullie toren. Maak de toren zo hoog mogelijk totdat hij omvalt. Nog een keer?

De hoogste toren van het bos

In het bos liggen heel veel takken. Groot, klein, dik, dun. Daarmee kun je een hele toffe toren bouwen. Als je voorzichtig bouwt, wordt hij heel hoog!

Wat heb je nodig?

- Een takkenschaar

Springlab wil graag dat kinderen meer gaan bewegen, want bewegen is gezond en belangrijk. Bij Springlab beweeg je met spelletjes waar je ook nog iets van leert! Heb jij al een keer op onze beweegvloer gespeeld?

www.springlab.nl

Vind de vorm

Zoeken en vinden zijn gouden ingrediënten voor een vrolijke speurtocht met één of meer kinderen. Je kunt de speurtocht spelen met cijfers, letters, kleuren, voorwerpen of vormen.

Aan de slag

Maak eerst samen een speurkaart. Dit is een A4'tje van papier of wat dikker karton (bijvoorbeeld van een schoendoos), waarop je een lijst schrijft van misschien wel 20 verschillende cijfers (letters, kleuren etc.). Klaar? Ga met je speurkaart en potlood naar buiten!

Wat heb je nodig?

- Papier of karton
- Pen of potlood

Let goed op, wat kom je allemaal tegen onderweg? Wat je ziet, mag je afstrepen. Daar, dat huisnummer, een 5! Op die auto staat een 7! Aaah, daar staat een 3, maar die staat niet op mijn speurkaart. Speurkaart vol? Dan hebben jullie een mok warme chocolademelk verdiend!

Ssst de ijsbeer slaapt!

Stilletjes sluipen want je wilt hem niet wakker maken.
Doe je dat toch, laat je dan niet pakken!

Wat heb je nodig?

- Drogge bladeren, een gymmat of een deken
- Kies samen een rustige plek, een veilige plek, een ijsbeer en een wakkermaker

Aan de slag

Maak op een rustige plek een bedje van bladeren, een gymmat of een lekkere zachte deken. Dit is het bed van de ijsbeer.

Kom ijsbeer, ga maar lekker slapen in je winterbed!

Als de ijsbeer in diepe slaap is, sluipen de andere kinderen er heel zachtjes naartoe. Alleen de wakkermaker mag heel zachtjes in de neus van de ijsbeer knijpen.

Oh jeeeee! De ijsbeer wordt wakker, springt op en probeert de kinderen te tikken. Snel rennen alle kinderen naar de veilige plek terug! Getikt? Dan ben jij nu de ijsbeer!

z
z
z

IJs-hak-expeditie*

Is het knapperig koud buiten? Jas aan, muts op en naar buiten. Ga met je kind op expeditie in de natuur en zoek kleinere schatten zoals, dennenappeltjes, eikels, mooie steentjes en meer.

Aan de slag

Als je weer thuis bent, verdeel je de schatten over de bakers en vul je deze tot net onder de rand. Vriest het? Zet ze dan een nacht buiten. Anders zet je ze een paar uur in de vriezer.

Is het water ijs geworden? Houd iedere beker even onder de kraan, zodat het ijs loskomt. Klaar? Hakken maar! Pak je hamer en hak je mooiste natuurschatten weer vrij.

Wat heb je nodig?

- Een tas of doos om spullen in te verzamelen
- Vijf stevige plastic bakers
- Plastic hamers of metalen lepels

**Als je veel verzamelt, kun je de natuurvondsten ook gebruiken voor Ijskunst.*

A young child with dark hair, wearing a yellow knitted hat and a dark blue quilted jacket with a grey and white striped scarf, stands in a snowy field. The child is looking upwards and to the left. The background is a soft-focus winter scene with snow-covered ground and bare trees. Several blue musical notes are floating in the upper left area of the image.

Aan de slag

Leg buiten een kleed neer, waar je samen op kunt gaan zitten. Zet de timer van je telefoon op 1 minuut. Spreek af dat je allemaal heel erg goed gaat luisteren naar wat je hoort. En dus samen 1 minuut stil bent. Ssst! Vertel om de beurt wat je gehoord hebt. Hoe klonk het geluid? Wie of wat maakte het geluid?

Wat hoor jij?

Buiten is veel te zien. Maar ook van alles te horen. Wat dan? Trek allemaal je jas, wanten en laarzen aan, sjaal om, muts op en daar gaan we!

Wat heb je nodig?

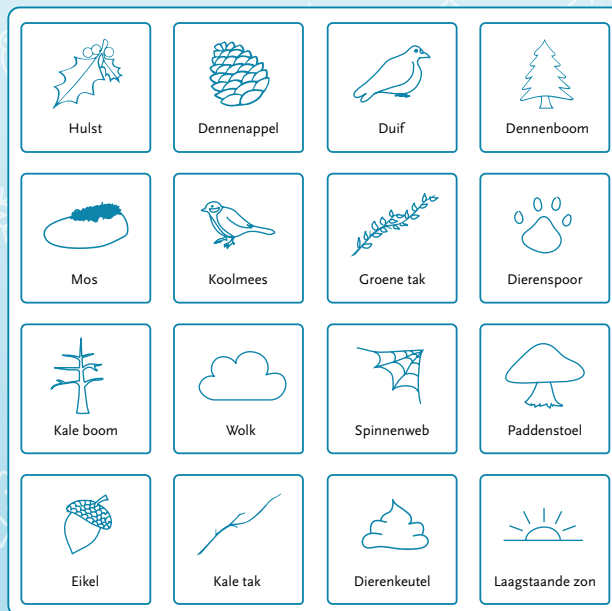
- Een groot kleed
- Mobiele telefoon

Hartje Winter Wandeling

Wandelen in de winter?

Ja, juist als het buiten lekker waait, kraakt en knispert. Dat is het weer voor een frisse neus en rode wangen. Trek je jas aan en doe je sjaal over de oren, zo blijf je lekker warm. En na zo'n wandeling smaakt een mok warme chocolademelk lekkerder dan ooit. Hoor de stilte in de natuur in de winter. Zet je zintuigen op scherp, houd je ogen open en spot als eerste alle items op de bingokaart! **Heel veel plezier!**

Even voorstellen

IVN Natuureducatie verbindt mens en natuur. We laten jong en oud beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. Dat doen we met natuuractiviteiten, cursussen, projecten en campagnes. Zelf leren en doen staan altijd centraal. Buiten zijn, vrij spelen en onbevangen de natuur ontdekken, helpt kinderen in de ontwikkeling van hun zintuigen, motoriek, sociale vaardigheden en creativiteit. Bovendien is IVN er van overtuigd dat kennis van en betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert.

Wil je maandelijks activiteiten ontvangen bij jou in de buurt en andere leuke doe-ideeën? Meld je dan aan voor de gratis nieuwsbrief Mens & Natuur: www.ivn.nl/nieuwsbrief

Kampvuurverhaal

De nacht van de winterkoning*

Merel en Jesse wonen in een doodgewoon dorp.
In een doodgewone straat. In een doodgewoon huis.
Tenminste, dat denken ze...

**Dit kampvuurverhaal is gebaseerd op het toneelstuk
Feest in winterwonderland, geschreven en opgevoerd
door de kinderen van BSO De Draken in Heeswijk-Dinther*

Benieuwd naar het hele verhaal?
Klik hier!

[https://www.humankind.nl/sites/default/files/
documents/Nacht-vd-Winterkoning_A5.pdf](https://www.humankind.nl/sites/default/files/documents/Nacht-vd-Winterkoning_A5.pdf)

Alle links op een rij:

Humankind

www.humankind.nl

IVN Natuureducatie

www.ivn.nl

Springlab

www.springlab.nl

Kampvuurverhaal

www.humankind.nl/sites/default/files/documents/Bobbi-en-de-Uilenballen_A5.pdf